

BESLUIT van GS van Utrecht

VERZONDEN 27 FEB 2019

DATUM	27 februari 2019	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-SB-OV-2018-1940	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81E58D1A	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	6 december 2018	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart planlocatie	ONDERWERP	Ontheffing onderzoek legselreductie ganzen

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 6 december 2018 van Pig Me, om ontheffing in het kader van artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de brandgans, de grauwe gans en de wilde eend, voor de periode van **de verzenddatum van het besluit tot en met 1 september 2023**.

II. Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het bepalen of de inzet van varkens, om het broedsucces van ganzen te beperken, potentie heeft. Het betreft een gebied ten zuidwesten van Houten (helofytenveld van 5.8 hectare) waar de varkens uitgezet zullen worden. Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1 van de wet voor wat betreft het vernielen van broedplaatsen van de brandgans (*Branta leucopsis*), de grauwe gans (*Anser anser*) en de wilde eend (*Anas platyrhynchos*), voor de periode van 15 februari 2019 tot 1 september 2023.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 11 december 2018, 7 februari 2019 en 25 februari 2019 is de aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De brandgans, de grauwe gans en de wilde eend zijn beschermd ingevolge artikel 3.1, van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Uit de relevante wet- en regelgeving (bijlage 3 bij dit besluit) blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. er wordt een wettelijk belang gediend, zoals vastgelegd in artikel 3.3, vierde lid, onderdeel b, van de wet;

c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op de planlocatie zijn in 2018 13 nestplaatsen van de brandgans aangetroffen en 80 nestplaatsen van de grauwe gans. Van de wilde eend wordt gemiddeld slechts één nestplaats per jaar vastgesteld. Het doel van het project is onderzoek naar de legselreductie van de brandgans en de grauwe gans, maar de varkens zouden tijdens hun wekelijkse uitloop om eieren van de ganzen op te eten, ook per ongeluk een nest van de wilde eend kunnen leegeten. Het gaat hierbij dus om - geschat - hoog uit één broedgeval van de wilde eend. Het is bekend dat de wilde eend bij verstoring elders een nieuw nest begint. Daarom zal het eventuele verlies van een broedsel, geen invloed hebben op het broedsucces van de lokale populatie van de wilde eend.

Voor dit onderzoek wordt eraan gedacht een deel van het helofytenveld af te rasteren voor de varkens. Ter bescherming van het terrein worden de varkens het grootste deel van de tijd in het binnenraster gehouden. Eén keer per week zullen de varkens onder begeleiding van de varkensherder uitgelaten worden in het buitenraster om de ganzeneieren te kunnen opeten. Dit is alleen het geval zolang er ganzen broeden in het gebied. Wanneer het broedseizoen afgelopen is, worden de varkens uitsluitend in het binnenraster gehouden. De middelen die zullen worden gebruikt om de varkens te onderhouden zijn dier- en milieuvriendelijk (zonnepaneel, waterpomp en duurzame brokken).

Ganzen broeden op heel veel locaties in Utrecht. Op dit moment zijn jaarlijks vele vrijwilligers actief om ganzeneieren onklaar te maken. Dit om het broedsucces te beperken, de aanwas van nieuwe ganzen in toom te houden en landbouwschade of onveilige verkeerssituaties door ganzen te beperken. Voor een deel van deze broedlocaties is het wellicht mogelijk om legselbeperking te laten uitvoeren door varkens. Varkens zouden in afgesloten terreinen een bijdrage kunnen leveren aan nestbeheer. Daarom wil de provincie Utrecht in samenwerking met de gemeente Houten en het bedrijf PigMe onderzoeken of, door het houden van varkens in een afgesloten terrein, het ganzenbroedsucces kan worden verminderd. De locatie die voor dit onderzoeksproject is uitgekozen is een terrein ten zuidwesten van Houten, dat in bezit is van de gemeente Houten. Dit terrein is ingericht om water te zuiveren op natuurlijke wijze (helofytenfilter). In dit gebied broeden jaarlijks veel ganzen. Op dit moment worden hier de ganzeneieren handmatig onklaar gemaakt om de ganzenpopulatie binnen de perken te houden. Dit gebied grenst namelijk aan de rondweg in Houten, waar overstekende ganzenjongen zouden zorgen voor een onveilige verkeerssituatie.

Ten aanzien van het onderzoek naar legselreductie van de brandgans en de grauwe gans is ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'onderzoek'.

Staat van instandhouding

Brandgans

De staat van instandhouding van de brandgans als broedvogel in Nederland is gunstig. Vanaf 1980 nam de verspreiding van de brandgans in Europa sterk toe, waarschijnlijk grotendeels vanuit ontsnapte dieren (Meininger en van Swelm 1994, Lensink 1996). De verspreiding bleef tot rond 1990 sterk beperkt tot Friesland en het Wadden-, IJsselmeer- en Deltagebied. Daarna veroverde de brandgans ook het binnenland. Hier neemt hij, in tegenstelling tot de kustgebieden, ook recent nog toe. Piekaantallen in het binnenland worden doorgaans in de nawinter geteld. De broedpopulatie grauwe ganzen in de provincie Utrecht is in de periode van 1990-2017 tevens sterk toegenomen met een significante toename van >5% per jaar (Sovon).

Grauwe gans

De staat van instandhouding van de grauwe gans als broedvogel in Nederland is gunstig. De Nederlandse broedpopulatie van de grauwe gans is sinds 1990 snel toegenomen met een gemiddelde groei van 19% per jaar (van der Jeugd et al., 2006; Voslamber et al., 2010; Klein et al., 2011). De broedpopulatie grauwe ganzen in de provincie Utrecht is in de periode van 1990-2017 tevens sterk toegenomen met een significante toename van >5% per jaar (Sovon). De grenzen aan de groei van de ganzenpopulatie hangen af van factoren zoals geschikt broedhabitat, populatiedichtheid en voedselaanbod. In Nederland is het geprefereerde voedsel van grauwe ganzen, eiwitrijk kort grasland, in hoge mate aanwezig. De grauwe gans weet zich in de afgelopen jaren ook te vestigen in minder optimale broedlocaties zoals parken, klaverbladen en slootrandjes (Voslamber, 2011). Door het uitvoeren van het onderzoek zal er niet een dusdanig negatief effect optreden op de populatie van de grauwe gans dat dit een effect zal hebben op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Wilde eend

De wilde eend is een van de meest verbreide Nederlandse broedvogels. De meerderheid nestelt in de laaggelegen delen van het land, vooral in waterrijke polders en moerassen. Op de hoge gronden is deze eend minder talrijk maar ontbreekt hij zelden; soms broedt hij op grote afstand van water. Ook in stedelijk gebied is de wilde eend een gewone broedvogel. De staat van instandhouding van de wilde eend als broedvogel in Nederland is matig

ongunstig. Naar schatting komen er van de wilde eend 200.000-300.000 broedparen in Nederland voor (2013-2015). De trend in broedvogels is er een van een lichte afname (<5% per jaar van 1990-2017). Oorzaken daarvoor liggen in veranderend grondgebruik, verkeer, intensievere landbouw en predatie. De broedtijd loopt van maart tot juni en bij verstoring van het legsel kan er een nieuw nest worden gemaakt.

Daarmee kunnen de werkwijze, locatie en inrichting gezien worden als de meest bevredigende oplossing, wordt een wettelijk belang gediend en dragen deze gegevens bij aan de instandhouding van de soorten en overige soorten.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officiële bekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Pig Me op 6 december 2018 en de aanvullingen hierop van 11 december 2018, 7 februari 2019 en 25 februari 2019, gelet op artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Pig Me

Adres: Kerkdwarsslaan 4

Postcode en woonplaats: 3731 EM De Bilt

Ontheffing 81E58D1A voor het tijdvak van: de verzenddatum van het besluit tot en met 1 april 2023

van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de brandgans (*Branta leucopsis*), de grauwe gans (*Anser anser*) en de wilde eend (*Anas platyrhynchos*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, ligt ten zuidwesten van Houten, naast het Amsterdam-Rijnkanaal (zie de planlocatie in bijlage 2 bij dit besluit).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Specifieke voorschriften

5. De maatregelen, genoemd in het projectplan dienen te worden opgevolgd. Deze maatregelen omvatten onder meer de volgende voorschriften:
 - a. De varkens dienen veilig te kunnen staan en er dient toezicht te zijn op hun welzijn;
 - b. Er dient onderzoek gedaan te worden naar het effect van de inzet van de varkens op het ganzenbroedgedrag en op hun broedsucces.
 - c. De volgende veldresultaten dienen vastgelegd te worden in een onderzoeksrapport:
 - i. Hoeveel ganzennesten zijn er;
 - ii. Op hoeveel nesten wordt er gebroed;
 - iii. Hoe reageren de ganzen op de varkens;
 - iv. Hoeveel eieren liggen er;
 - v. Worden alle eieren opgegeten? Zo nee, hoeveel niet;
 - vi. Is de wilde eend aan het broeden in het gebied? Worden de eieren opgegeten/beschadigd? Zo ja hoeveel? Worden de broedende vogels verstoord?
6. Dit onderzoeksrapport dient na afloop van elk broedseizoen (eind juni) jaarlijks voorgelegd te worden aan de provincie Utrecht. Dit voorschrift vervalt zodra het project beëindigd is.
7. Het project dient begeleidt te worden door een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
9. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 2 Kaart planlocatie

